

IDEJA O SUPERIORNOSTI NORDIJACA I HRVATSKO RADNIŠTVO U AMERICI¹⁾

I.

Slom feudalnog sistema, individualizacija vlasti, vladavina novčane ekonomije, kontakt s industrijskom civilizacijom i privlačivost nadnica, plaćenih u gotovom novcu, znatno su stimulirali emigraciju iz južne i istočne Evrope. Ovaj je pokret masa započeo sa sezonskom emigracijom u obližnje krajeve i bliža gradska središta, a uz ekonomski i kulturni razvitak doveo je do migracija u velike industrijske centre zapadne Evrope i Amerike.

Svrha je ovog seljenja bila, da se dođe što prije do gotovog novca, pa da se iseljenik vrati kući s ciljem da poboljša svoje ekonomsko stanje, a s tim da poboljša svoj lični prestiž, kao i ugled svoje porodice u seoskoj zajednici. U skladu s tim ova se emigracija ističe činjenicom da se nije seoski proletarijat, već da su se radije manji posjednici selili u daleke krajeve preko Oceana, dok su siromašniji seljaci i pauperi isli na sezonski rad u krajeve, kamo su mogli da stignu pješke, ili su dolazili u obližnje gradove, gdje je mlada trgovina i industrija trebala jeftinu i nekvalificiranu radnu snagu.

Priljubljenost uz mali komad zemlje kod kuće, težnja za poboljšanjem i za podizanjem vlastitog

¹⁾ Štampano u »Arhivu za pravne i društvene nauke«,
Beograd, 1935.